

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 185/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze, Garbiarska 2, Košice, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Ivana Semanová, advokátka spol. s r. o., Masarykova 21, Košice, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Ivana Semanová, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Košice I sp. zn. 31 K 28/2017 o späťvzatí návrhu na vyhlásenie konkurzu a o vyhlásení konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., obomi z 23. januára 2018, a jeho predchádzajúcim postupom v označenom konaní a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s.,

Garbiarska 2, Košice (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 31 K 28/2017 o späťvzatí návrhu na vyhlásenie konkurzu (ďalej aj „uznesenie o späťvzatí návrhu“) a o vyhlásení konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. (ďalej aj „uznesenie o vyhlásení konkurzu“; spolu aj „napadnuté uznesenia“), obomi z 23. januára 2018, a jeho predchádzajúcim postupom v označenom konaní.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v nútenej správe na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) č. k. NBS1-000-012-201, č. z. 100-000-044-845 zo 14. júna 2017. Nútená správkyňa sťažovateľky vymenovaná na základe menovacieho dekrétu NBS č. z. 100-000-044-909 zo 14. júna 2017 podala návrh na vyhlásenie konkurzu sťažovateľky, o ktorom okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 31 K 28/2017 z 23. januára 2018, ktorým začal proti nej konkurzné konanie. Členovia predstavenstva sťažovateľky sa podaním doručeným okresnému súdu 15. januára 2018 označeným ako „*späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu*“ domáhali zastavenia konkurzného konania. Okresný súd v označenom konaní rozhodol napadnutými uzneseniami, ktorými späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu odmietol a vyhlásil konkurz na majetok sťažovateľky.

3. Sťažovateľka v sťažnosti okresnému súdu vyčíta, že vec formalisticky a nesprávne posúdil, preto napadnuté uznesenia považuje za arbitrárne a porušujúce jej označené práva. Tvrdí, že bola „*aktívne vecne legitimovaná*“ na podanie späťvzatia návrhu aj napriek tomu, že v čase podania jej návrhu bola v nútenej správe, keďže rozhodnutie o zavedení nútenej správy, ako aj vymenovanie nútenej správkyne považuje za nezákonný paakt. V nadväznosti na uvedenú argumentáciu považuje za ústavne neakceptovateľné aj napadnuté rozhodnutie o vyhlásení konkurzu.

4. Podľa názoru sťažovateľky skutkové a právne závery uvedené v napadnutých uzneseniach okresného súdu, ako aj jeho predchádzajúci postup sú z ústavného hľadiska

neudržateľné a majúce za následok porušenie jej označených práv, preto navrhla, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej označených práv, napadnuté uznesenia zruší a vec vráti na ďalšie konanie a prizná jej náhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

7. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj

návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Ústavný súd už aj vzhľadom na argumentáciu sťažovateľky sa v prvom rade zaoberal procesnou legitimitáciou sťažovateľky aj v tomto konaní. Z predloženej plnej moci vyplýva, že plná moc bola udelená v čase, keď sťažovateľka už bola v konkurze. Pred vydaním uznesenia o vyhlásení konkurzu bola v nútenej správe na základe označených rozhodnutí NBS (v bode 2 odôvodnenia tohto rozhodnutia). Tieto skutočnosti priamo vyplývajú zo znenia plnej moci, z výpisu z obchodného registra dostupného na internete, ako aj z označených rozhodnutí NBS. Plná moc je podpísaná predsedom predstavenstva a ďalším členom predstavenstva. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že plná moc je podpísaná štatutármi spoločnosti, pričom táto spoločnosť bola v čase podania sťažnosti adresovanej ústavnému súdu v konkurze. Vzhľadom na charakter napadnutých uznesení okresného súdu (uznesenie o späťvzatí návrhu a uznesenie o vyhlásení konkurzu, pozn.) ústavný súd nepovažoval sťažnosť sťažovateľky podanú členmi jej predstavenstva za podanú zjavne neoprávnenou osobou, keďže späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu podali práve členovia jej predstavenstva konajúci ako jej štatutárny orgán, hoci v čase doručenia ich návrhu (späťvzatia) bola sťažovateľka v nútenej správe. Obdobne aj vo vzťahu k uzneseniu o vyhlásení konkurzu ústavný súd dospel k záveru, že ani v tejto časti nemožno považovať sťažnosť sťažovateľky podanú členmi predstavenstva za podanú osobami zjavne neoprávnenými, keďže vyhlásením konkurzu zaniká nútená správa podľa § 155 ods. 1 písm. b) zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“). V nadväznosti na zánik nútenej správy sťažovateľky sa obnovila pôsobnosť štatutárneho orgánu, ktorá bola pozastavená zavedením nútenej správy (§ 149 ods. 1 zákona o poisťovníctve, pozn.), i keď v obmedzenom režime, čo ale nevylučuje podanie sťažnosti adresovanej ústavnému súdu štatutárnym orgánom sťažovateľky, keďže sťažnosť nemožno považovať za súdne a iné konanie, ktoré sa týka majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi – sťažovateľke (§ 47 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

10. Okresný súd v napadnutom uznesení o späťvzati návrhu, v rámci ktorého preskúmaval oprávnenie týchto osôb konať v mene spoločnosti, a konštatoval, že „v danom prípade bolo späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu doručené zo strany osôb, ktoré nedisponujú vyššie uvedeným dispozičným oprávneným a to z dôvodu, že na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska o zavedení nútenej správy zo dňa 14.06.2017, č. sp. NBS I-000-012-201, č.z. 100-000-044-845 a zároveň menovacieho dekrétu Národnej banky Slovenska zo dňa 14.06.2017, č.z. 100-000-044-909 je navrhovateľom [REDAKOVANÉ] ako nútený správca dlžníka, a preto osoba, ktorá je v zmysle ZKR oprávnená na späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu je len nútený správca, v danom prípade [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]...“

Keďže samotné ZKR neupravuje situáciu, kedy dôjde k späťvzatiu návrhu na vyhlásenie konkurzu zo strany neoprávnenej osoby, pričom uvedené neupravuje ani zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý sa v súlade s ust. § 196 ZKR primerane používa na konkurzné konanie, súd preto využitím analógie legis pri riešení daného prípadu postupoval aplikáciou práva podľa právneho poriadku ako celku, podľa princípov daného odvetvia práva, a teda aplikáciou ustanovení ZKR. ZKR upravuje postup v prípade podania návrhu na vyhlásenie konkurzu neoprávnenou osobou a to tak, že návrh podaný neoprávnenou osobou súd odmietne. Súd má v danom prípade s poukazom na rozhodnutia Národnej banky Slovenska o zavedení nútenej správy zo dňa 14.06.2017, č. sp. NBS I-000-012-201, č.z. 100-000-044-845 a zároveň menovacieho dekrétu Národnej banky Slovenska zo dňa 14.06.2017, č.z. 100-000-044-909 za preukázané, že späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu bolo podané neoprávnenými osobami.

Na základe vyššie uvedeného, preto súd rozhodol tak, že predmetné späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu odmietol.“

11. Ústavný súd konštatuje, že citované dôvody a závery okresného súdu uvedené v napadnutom uznesení o späťvzati návrhu sú logické, primerane odôvodnené a vychádzajú zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Označené uznesenie okresného súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov a ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím

ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

12. Ústavný súd sa v tomto ohľade stotožňuje s okresným súdom prezentovaným právnym názorom, podľa ktorého v okolnostiach veci členovia štatutárneho orgánu sťažovateľky nemohli účinne podať v mene spoločnosti, ktorá bola v nútenej správe, späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu, preto okresný súd dospel k akceptovateľnému záveru o podaní návrhu neoprávnenou osobou.

13. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie okresného súdu o vyhlásení konkurzu na majetok sťažovateľky, ústavný súd dospel k rovnakému záveru o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti aj v tejto jej časti. Konštatuje, že návrh na vyhlásenie konkurzu podala vymenovaná nútená správkyňa, ktorá však konala v rozsahu svojej právomoci, preto reagujúc na námietku sťažovateľky v danom prípade nešlo o podanie osoby „bez skutočnej aktívnej vecnej legitímácie“, a to ani v rámci dôvodov a argumentov sťažovateľky. Pokiaľ sťažovateľka argumentovala rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kreditní průmyslová banka proti České republice (sťažnosť č. 29010/95) z 21. októbra 2003, v ktorom videla analógiu so svojím prípadom, ústavný súd konštatuje, že označené rozhodnutie vychádza z odlišnej právnej situácie a právnej úpravy, preto je v okolnostiach prípadu nepoužiteľné. Sťažovateľka totiž mohla proti rozhodnutiu NBS o zavedení nútenej správy v jej spoločnosti podať rozklad podľa poučenia uvedeného v označenom rozhodnutí NBS a následne využiť aj správnu žalobu, pretože v okolnostiach veci bola prípustná. Vychádzajúc z uvedeného, možno konštatovať, že sťažovateľka mala nástroj na účinný prístup k súdu, tak ako to požaduje čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto jej argumentáciu vo vzťahu

k napadnutým uzneseniam okresného súdu, najmä však proti uzneseniu o vyhlásení konkurzu na jej majetok možno považovať za nedôvodnú a nespôsobilú spochybníť ústavnosť uznesenia okresného súdu o vyhlásení konkurzu. Na základe uvedených záverov je ústavný súd toho názoru, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu o vyhlásení konkurzu na majetok sťažovateľky a namietaným porušením jej označených práv. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky (návrh na zrušenie napadnutých uznesení okresného súdu, vrátenie vecí na ďalšie konanie, náhrada trov konania), pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. mája 2018